

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, DECEMBER 31, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Razne najnovejše svetovne vesti

NEW YORK — Radio iz Londona poroča, da bo izročena vsa nemška lastnina na Madžarskem v roke ruskim oblastem do 8. januarja.

WASHINGTON — Urad za kontrolo cen je dovolil prodajalcem premoaga zvišati cene za 10 centov pri toni. Odredba stopi v veljavo 2. januarja.

WASHINGTON — Predsednik Truman bo govoril narodu radiu v četrtek med 10 in 10:30 zvečer. Govor bodo oddajale radijske postaje.

AURICH, Nemčija. — Kanadske vojaške oblasti so obsodile smrt nemškega generala Meyerja. On je bil odgovoren za smrt kanadskih vojnih ujetnikov.

COLUMBUS, O. — Državne prodajalne žganja bodo imele po praznikih večjo zalogo, toda vsak bo dobil na karto prav kvoto kot pred prazniki, to je eno steklenico v vsaki periodi, bo trajala 14 dni.

WASHINGTON — Novi avtomobili ne bodo imeli 5. kolesa, toda kupec si ga bo lahko nabavil, če ga bodo namreč kje imeli. Nadna administracija za civilno produkcijo je ukazala, da se na avto ne sme dati "spare" kolesa in da ga mora kupec kupiti posebej.

MOUNT GILEAD, O. — Šerif tega okraja, Tom England poroča, da je zadnji teden izplačal za 14 ubitih lisic po \$3 za vsako. Lisice so se tako razmnožile, da ni dobili skoro nobenega zajetja in ne fazana.

NEW YORK — Ameriška zveza hotelirjev naznanja, da bo prošila \$1,500,000,000 za izboljšavo in modernizacijo 12,868 hotelov po deželi.

LANSING, MICH. — Država Michigan so "invadirale" v velikem številu bele ali snežene sove, katerih dom je severna Kanada. Pomanjkanje hrane jih je prisililo, da so priletele na jug.

LONDON — Prihodnji sestanek zunanjih ministrov velikih sil bo v Washingtonu. Kdaj bo to, še ni znano, najbrže pa prej bo sestanek zastopnikov mirovne organizacije združenih narodov, ki bo enkrat v maju v Londonu.

TOKIO — Na Japonskem je bila organizirana prva politična ženska stranka. To je prvič v zgodovini Japonske, da so politične ženske v politiko.

LONDON — Anglija je dobila prvič v 6 letih pošiljko banan. Pele so iz Jamajke in sicer 10,000 šopov.

LONDON — Dva tisoč poljskih častnikov in vojakov bo odšel teden domov na Poljsko. To je prva skupina poljskih vojakov, ki so služili v angleški armadi, da gre domov.

WASHINGTON — Predsednik Truman se je podal na predmestno jahto Williamsburg, na kateri krožari po reki Potomac. Piše govor, ki ga bo podal narodu v četrtek. Včeraj ga je obiskal državni tajnik Byrnes, ki se je vrnil iz Moskve. Mr. Truman bo vrnil v Belo hišo v sredo zjutraj.

Ne boste praznovali nočjo...

Skupna društva fare sv. Lovca bodo priredila nočjo prav zabavo v SND na 80. celistični zabavi ob 7:30 zvečer. Prireditev je v počast staršem vojakom. Vsi ste vabljeni, da pridesite v veselo družbo čakati prihodnjega leta.

Slovenski dom na Holmes Ave. vabi nočjo na praznovanje šeststrovega večera. Dobra zabava, najboljša pijača in fin prizredek. Kdo bi torej ostal doma in se dolgočasil!

Skupna društva SDD na Reber Ave. tudi prav prijazno vabijo na silvestrovanje nočjo. Zelo bo dovolj na razpolago za zabavo.

POLICIJA SVARI, DA BO ZELO STROGA ZA ONE, KI BODO NATRESKANI

Clevelandska policija svari avtomobiliste, kateri nameravajo v letu 1946, da bodo pazili na promet in na varnost. Če bodo mislili, da je pripravnost voziti avta v ta silvestrovanje, ki se ji bo zdelo "sladko ginjen," spravi na varno, da se stane.

Vsem našim naročnikom in oglaševalcem ter sploh vsem prijateljem našega lista kličemo: srečno novo leto!

NOVI GROBOVI

Emma Milavec

Po daljši bolezni je umrla na svojem domu Emma Milavec, roj. Skedel, stara 34 let. Rojena je bila v Clevelandu. Tukaj zapuša žalujočega soproga Antona, hčer Beverly, sinova Donald in Normana, starše Frank in Josephine Skedel, sestro Albino Rudolfin, brata Stanley in Rudolfa ter več drugih sorodnikov.

Pogreb bo v četrtek zjutraj ob desetih iz hiše žalosti, 267 E. 195. St. Euclid, O., v cerkev sv. Križa na 200. St in Lake Shore Blvd in potem na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

Anton Slamik

V nedeljo popoldne ob 3:30 je umrl v Lakeside bolnišnici po dolgi bolezni Anton Slamik, star 56 let, stanujoč na 1002 E. 76. St. V Ameriki je bival 38 let. Doma je bil iz vasi Kovčice na Primorskem. Zadnjih 27 let je delal pri Patterson Leitch Co.

Bil je član društva sv. Vida št. 25 KSKJ in Carniola Tent 1288 T. M. Tukaj zapuša soprogo Frances roj. Logar, doma iz Grahovega in štiri otroke: Frances poroč. Rakar, Tony, Rose in Ann; v starem kraju zapuša štiri brate in eno sestro.

Švedski parnik je eksplodiral

Galveston, Texas. — Osem članov posadke švedskega parnika Sveaborg, ki je nakladal gazolin, pogrešajo, ko je na parniku nastala razstrelba in se je pogreznil.

Bivši guverner Penna. poroči lepotico

Carigrad. — George H. Earle, star 55 let, bivši guverner Pennsylvanije in bivši ameriški poslanik v Bolgariji, se bo poročil z 23 letno belgijsko lepotico Marto Sacre.

SPOMNITE SE SLOVENSKEGA BEGUNCEVA S KAKIM DAROM

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

Mr. in Mrs. Martin Frank iz 651 E. 99. St. naznanjata, da sta se dva njuna sinova vrnila iz vojske. John, ki je služil pri letalcih, je stopil v domačo hišo na božični večer. Dobil je časten odpust po 42 mesecih in 22 dneh službe pri Stricu Samu. Od teh je bil 26 mesecev v Evropi.

Sin Martin S 1/C je dospel domov pa še novembra s častnim odpustom od mornarice. Dva meseca po vstopu je bil že poslan preko morja. Služil je dve leti in 4 mesece in sicer na rušilecu, ki je bil trikrat napaden po japonskih letalih. Razume se, da so starši zelo veselji prihoda svojih sinov.

Albert Tomle, P. O. M. M. 2/C je bil častno odpuščen iz

mornarice. Služil je 30 mesecev, od 26 mesecev na Pacifiku. Albert je sin Mr. in Mrs. Tomle iz 14823 Sylvia Ave., kjer zdaj živi in kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Joseph Kožar, sin Mrs. Kožar iz 723 E. 157. St. je bil častno odpuščen iz armade. Prijatelji ga lahko obiščejo na gornjem naslovu.

Častno je bil odpuščen od vojakov Joseph M. Ambrozic, sin Mrs. Jennie Ambrozic iz 1135 E. 71. St. po dolgih 3 letih in pol, katere je večinoma preživel na Južnem Pacifiku. Vesel bo, če ga prijatelji obiščejo na gornjem naslovu. Doma ga ni bilo več čas vojaške službe.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Stavka bo—

Delavci pri Hickock Electric Co. in Reliance Electric Co. so odglasovali za stavko, ako ne dobe povišanja v mezdi. V prvi tovarni je bilo glasovanje 93 proti 60, pri drugi 544 proti 380.

Vile rojenice—

Vile rojenice so prinesle družini Mr. in Mrs. Frank Jerić, 14910 Hale Ave., krepkega sinčka, prvorojenca. Mati in deček se dobro počutita v Glenville bolnišnici. Tako je postal Martin Jerić že tretjič stari ata. Čestitke!

Zaroka—

Na sveti večer sta se zaročila Sophie Jerić, hčerka Martina Jerića iz 14910 Hale Ave., in George Wandt iz 3712 Dover St. Poročila se bosta drug mesec.

Ne bo seje—

Podružnica št. 14 SZZ ne bo imela seje jutri večer, ampak v ponedeljek 7. jan. v navadnih prostorih.

Sprememba seje—

Podružnica št. 8 SMZ bo imela sejo v torek 8. jan. ob 8 zvečer namesto jutri večer. Članstvo naj to upošteva in se udeleži v velikem številu.

Vabilo na sejo—

Krožek št. 3 Progresivnih Slovencev vabi članice na sejo v sredo ob 8 zvečer v SDD na Reber Ave.

Prejeli pošiljko—

Joe Picelj iz 18701 Muskoka Ave. je dobil pismo od brata iz Vaute vasi pri Novem mestu, da so prejeli paket v lepem redu. Od tukaj so ga odposlali 2. oktobra.

Po pisma pridite—

Po pisma naj se zgledajo v našem uradu: Alojzija Košmerlj—piše ji Lunka Kristina iz Zirovnice; Ana Podporsek; Louis Strnad—piše mu brat Jožef Strnad iz Italije.

Strica išče—

Martin Koželj, ki se nahaja kot begunec na Tirolskem, bi rad zvedel za naslov svojega strica Jožeta Koželj, doma iz Mačkoveca, občina Dvor pri Žumberku. Zglašaj naj se pri Mrs. Grill, 19102 Arrowhead Ave., kjer bo dobil naslov od nečaka.

Tretja obletnica—

V sredo ob 8:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojna Louis in Helen Bavec v spomin 3. obletnice njuni smrti. Odbor SDD na Prince—

Delničarji so izvolili na letni seji sledeči odbor Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.: Anton Železnik, Rudolf Rozanc, Anton Miklačić, Louis Hočevar, Frank Stemberger, Louis Tratar, Martin Mirtel, John Pavčar, Anton Miklačić ml., Joseph Simčič, Nick Mahovac, Joe Knauts. Upravitelj dvorane je John Vatovec. Seje so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 10:30 dopoldne.

5 otrok zgorelo, ki so bili sami doma

Bridgeport, Conn. — Pet otrok družine Carcare je zgorelo v domači hiši, kjer so bili sami, dočim stari oče in mati na svoji gazolinški postaji. Otroci so bili v starosti od 1 do 9 let.

Več dnevnik in mestnih novic dobite na 3. strani.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)
Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznašalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

88 No. 301 Mon., Dec. 31, 1945

Kaj priznamo v Jugoslaviji?

Tako vprašuje znana kolumnistka Dorothy Thompson te dni v svojem komentarju, ki ga je priobčilo vse vodilno ameriško časopisje. Naj podamo v glavnem misli te avtorice, da bodo naši čitatelji videli, kakšno je mnenje povprečnega Amerikanca o današnjem položaju v Jugoslaviji.

"Prva poročila, ki prihajajo iz Moskve (kjer zborujejo ministri velikih treh) kažejo ameriško navado, ki je postala menda že vzorec, da napredujemo do gotove točke, od katere se pozneje umaknemo.

Nova poročila kažejo, da bomo priznali "vlado" Jugoslavije.

Koncem oktobra smo mi obenem z Anglijo in Sovjeti opozorili Tita na zaključke v Jalti, ki se nanašajo na "volitev", določene za 11. november ter mu svetovali (Titu namreč), naj volitve preloži, dokler se bodo vzpostavile ugodnejše razmere. Toda Tito je vseeno ukazal volitve in Sovjeti so njegov odlok podprli.

Kar se je potem zgodilo je bil navaden totalitarni plebiscit; samo ena volivna lista; samo ena propaganda; izločenje od volitev "fašističnih kolaboratorjev," kar je nov način zmeritni opozicije; dalje policijska strahovlada; natrpanje volivne liste s tem, da se je dalo volivno pravico vsem, "ki so se borili v odporu," kar vključuje mladino od 12 do 17 let staro, dočim je lahko volil vsak, ki je 18 let star.

Ker jim ni bilo mogoče registrirati svojih protestov se je na tisoče Jugoslovancev vzdržalo volitev, kar je bilo zelo nevarno v "novi demokraciji," kjer molk ne pomeni privoženja, ampak obisk politične policije.

Zedinjene države so zadržale priznanje nove vlade v Jugoslaviji, kakor so to storile v Bolgariji. Zdaj so se pa v Moskvi umaknile. Na tak način bo washingtonski diplomatski zbor kmalu natrpan sovjetskih agentov.

Naši vladi je vse dobro znano o Titovi vladi. Ne samo, da je strahovita diktatura, izvajajoč nepopisen teror, ampak njen despot (oblastnik) je sovjetski kvizling.

Tito se je pokazal v Jugoslaviji, da se bori "za svojo domovino" šele tedaj, ko je Rusija stopila v vojno. Bil je član ruske vojaške tajne policije. Veliko število izkušenih in nepristranskih poročevalcev je bilo že v Jugoslaviji in vsi brez izjeme poročajo zasebno in nekateri tudi javno, da Tito nima za seboj več kot peščico manjšine.

Tudi je dvomljivo, da bi bila Titova vloga idealna. V Jugoslaviji se nahaja z namenom, da tam vzdržuje važno strateško fronto za sovjetski razširjajoči imperij. Jugoslavija je važna za pritisk na Turčijo, ki je bila obvarovana pred Nemčijo takrat, ko se je Jugoslavija dvignila proti Hitlerju, to je takrat, ko se Tito še ni prav nič interesiral za Jugoslavijo.

Tako je važna tudi Perzija in sovjetski agenti, ki "osvobujajo" Azerbajdžan in isti igri. Kdor igra to igro, mu ni mar, kdo je bil "kolaboracionist." Anti fašisti pravijo: "Kdor igra našo igro, je njegova preteklost pozabljena."

Zato bo za one, ki mislijo (in verjamejo), da je Tito anti fašist zanimivo vedeti, da je poveljnik njegove straže v Belgradu nihče drugi kot general Mirko Mesić, ki je leta 1941 poveljeval topniškem polku na strani Nemcev na južni fronti in ki je leta 1942 poveljeval hrvaški diviziji, ki se je borila na strani Nemcev pred Stalingradom.

Za te hrabre čine je prejel general iz Hitlerjev rok hrastova peresa z meči. Bil je ujet od Rusov, potem se je pa vrnil v Belgrad, da pomaga Titu.

Sulejman Filipovič, sedaj član Titovega kabineta, je poveljeval diviziji hrvaških ustašev v Bosni in je bil zaradi strahovitega pobijanja prebivalstva postavljen visoko na listo vojnih zločincev od jugoslovanske vlade v Londonu.

Dragutin Pirc, sedaj poveljnik jugoslovanske zračne armade, je bil šef Ante Paveličeve avijacijske šole.

Očividno je, da so častniki dobrodošli, ako služijo ruskim namenom. Saj je v Moskvi še vedno mnogo visokih nemških oficirjev, pa ki se ne nahajajo v koncentracijah. Noben od njih ni pred sodnim stodom v Nuernbergu, kjer zdaj sodijo druge nacije.

Vsa aktivnost v Jugoslaviji je danes po vzorcu nacijev. Imajo prav tako uniformirano mladino (včasih tudi oboroženo), ki se neprestano vežba in pri korakanju poje: "Ti-to... Ti-to... Ti-to!" Za spremembo vpije mladina tudi: "Sta-lin... Sta-lin!" Prav tako je bilo v nazijski Nemčiji, samo da je tam mladina vpila: "Heil Hitler!"

To je torej tisto, kar zdaj "priznamo" — diktaturo tuje agenta nad deželo, katere narod se je boril z nami tekom rusko-nemškega pakta; kjer je bilo središče res pravega odpora proti Nemčiji; da smo dvignili k oblasti bivšega fašista, od Nemcev odlikovanega hrvaškega generala, dočim je na tisoče in tisoče res pravih jugoslovanskih domoljubov in koncentracijskih taboriščih.

Tako izjavlja ameriška pisateljica, ki je bila nedavno po vsej Evropi in ki pozna do pičice natančno ves politični položaj tam.

Njen komentar o Jugoslaviji smo priobčili, da ne bo zopet kak ameriški partizan zjavkal in vil roke, da je samo Ameriška Domovina tista, ki noče videti "velike svobode," ki vlada danes v Jugoslaviji.

BESEDA IZ NARODA

Slovo od starega leta

Cleveland, O. — Direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. je sklenil, da priredi veliko plesno zabavo na Silvestrov večer, 31. decembra.

Prav vladno ste vabljeni vsi delničarji in delničarke in vse splošno občinstvo, stari in mladi, prav vsi ste vabljeni, da se malo pozabavamo v veseli družbi. Saj dolga štiri leta nismo imeli nobenega pravega veselja, zdaj pa, ko smo vendar dočakali konec tega strašnega klanja, pa si le privoščimo par uric vesele zabave. Pridite vsi prijatelji in prijateljice, da se skupno poslovimo od starega leta in tako skupno nastopimo novo leto.

Postrežba bo izvrstna, za katero bo poskrbel naš direktorij in pa Gospodinjinski klub. Igral bo poznani Sokachev orkester. Vstopnina je 75 centov. Le pridite vsi, ki si želite dobre domače zabave, da bomo napolnili dvorano do zadnjega kotička.

Obenem pa opozarjam vse delničarje in delničarke ter društvene zastopnike, da se gotovo udeležite delniške seje, ki se bo vršila 20. januarja 1946. Torej na svidenje.

Louise Cebron.

Novice s Hubbarda

Časi se spreminjajo in tako so se spremenili tudi pri našem priljubljenem časopisu Ameriška Domovina. Nisem pričakoval kaj takega, ko je pisal urednik, da bo treba ukreniti nekaj radi zvišanja plač in papir se je tudi podražil.

Res, težkoče so, denar je treba dobiti, če se hoče stroške pokrivati. Uredniki tudi ne morejo zastopati delati, vsako podjetje se mora obrestovati, drugače pa shajati ne more. To se razume, ampak da bo pa sobota štivilka prenehala izhajati, tega si pa nisem mislil. Tako sedaj izhaja samo 5 dni v tednu, kot še nekateri drugi časopisi. Naši uredniki so brihtni in že vedo, kaj delajo.

Ampak po mojem mnenju bi bilo vseeno boljše, da ko so že morali časopis podražiti, da bi ga bili še toliko več podražili, da bi izhajal vsak dan, kot je do sedaj. Kdor plača toliko kot je, bi plačal še nekoliko več samo da bi dobival list vsak dan. Kdor bi se pa protivil plačati več, ko vsi vemo da so stroški večji, če delavci dobijo večjo plačo, tak pač ni dober naročnik. Smo pač taki, da vedno gledamo le na svojo korist, a drugim pa ne privoščimo.

Kar se mene tiče, res bolj težko plačujem z mojimi dohodki, a si pritrjam pri drugih rečeh, pa že gre. Vsi pa vemo, da brez slovenskih časopisov bi bil naš narod že izgubljen.

Vsi tudi vemo, da le slovensko časopisje drži naš narod skupaj, pa magari, če bi še tako malo angleščino, to nima za slovenski narod nobenega pomena. Dobro pa je, da znamo tudi angleški jezik, apak za naš narod je slovenski še posebno potreben poleg angleškega.

Torej zato pa so naši slovenski časopisi vredni vse podpore od naše strani. Nikar ne zavajajmo naših tako potrebnih podjetij, naših urednikov, ko se režejo trudijo, vsak po svoji, da kako bi bolj ustregli svojemu narodu. Tisti centi, ki jih plačamo za časopis, so res malenkostni, če pomislimo, koliko denarja se mnogokrat potroji nepremišljeno, pa ni nič zato, le za časopis je pa tako salamsko škoda, da le kaj!

Pa tudi naši trgovci vse pre-

malo podpirajo časopisje. Ko sem jaz imel trgovino sem oglašal bolj pogosto, pa kar v ebeh dnevnikih, in to ne toliko zaradi trgovine, saj so ljudje že itak radi prihajali notri, ampak mislil sem si, da morajo tudi oni živeti. Samo pogledmo naš Geneva Press tukaj, samo na prvi strani je nekaj novic, drugo so pa sami oglasi in to kar naprej, ne samo za božič in veliko noč. Potem pa časopis res lahko shaja.

Naši uredniki napišejo po cele strani dopisov, poročil, posebnosti pa še sedaj, ko priobčajo pisma iz starega kraja in če ne priobčijo takoj in prav po volji pošiljatelja, pa so že vsi križi doli, se hudojejo in preklinjajo urednike. Pri tem pa ne pomislijo mnogi, da niso ni penja prispevali zato. Če smo naročniki, s tem se ne smemo misliti, da je časopis naš in da mu, bomo mi narekovali, kaj sme pisati in kaj ne sme. Hvaležni bodimo našim časopisom in našim postrežljivim urednikom, da tako milostno postopajo z nami. Nikar njih ne misli, da se iz kakšne osebnosti koristi tako na vse mile viže potegujem za urednike, — ampak sem napisal te vrstice prav iz dna svojega srca in iz previdnosti, ker vem, da je res tako. Le malo premislite in boste videli, da je res tako. Napisal sem samo nekaj mojih misli.

Precej časa smo imeli jako lepo vreme in že smo mislili, da bo zima pozabila na nas, a končno se je pa le prikazala. Kar je padlo snega, mi je ravno prav prišlo, da sem špranje okrog hiše zamašil z njim, da ne bo pihalo pod hišo. Ko sem bil pred leti na Willardu, Wis., sem videl, da so tamkajšnji rojaki kar z gnojem mašili krog hiše. Seveda to je bilo še v času prvih naseljencev, ko še niso imeli pravedanskih hiš. Danes pač vem, da jim tega ni treba več, kajti naši pridni in varčni rojaki so si jako opomogli, da imajo sedaj najmodernejše hiše in zlasti pa še velikanske in lepe hlevce za živino.

Vsi tisti, ki smo bili pa več ali manj pomehkuženi, smo jo pa odkurili od tam, kajti tam je bilo treba ljudi trdnih ko jeklo, da so obstali. Tam imam več poznančev še iz srednjega zapada. Ko sem bil nekoč tam na obisku, mi je en moj prijatelj rekel: "Veš Frank, če bi moral to preizkušnjo napraviti še enkrat, bi obupal." Tedaj je pa bil že na konju in se je prav "kontenal." Torej kar je še ostalo snega, ko so bile enkrat špranje zamašene, sem ga lepo s poti spravil, da vsaj lahko pridem na cesto in se malo zapeljem v naše slavno mesto mesto Madison, da pogledam, če so tam še ljudje na tem ledenem svetu. Poleg tega pa sem jako fircben, če ostarje še obstojajo. O blažena nebesa, kako so srečni tisti, ki jim je vhod vedno odprt, to se pravi, da imajo cvenk v žepu in tako lahko stopijo čez prag.

Tukaj na našem Hubbardu je nekam jako dolgočasno to zimo. Kar sam se dolgočasim. Res, da sem obložen s krvavicami, a je to šment, ko jih nimam s čem zalivati, kajti voda ni priporočljiva za gašenje žgele po krvavicah, ker jako rado prične "šraufat" po trebuhu. Največ se nalivam s kavo.

Odkar sem bil pri Seliščarju se vedno spominjam nanj in si mislim: O blagor človeku na zemlji, ki ga vsemogočna narava s tako dobro kapljico obdari. Jaz pa žalostno pri mizi sedim in premišlujem, kaj za pet ran božjih pri nas grozdja ni, da bi si ga stisnil. Moja žena mi pa nagajivo poje:

Preljubi moj Francelj
pri mizi sedi,
na vince on čaka,
od nikoder ga ni.

Tako vidite se godi človeku, kadar ga narava zapusti. Vse je nekam žalostno tukaj, da še naš puišek ni dal "štíme" od sebe, ko se je poslavljajal s tega sveta. Pa tudi nimam nobenega upanja za prihodnje leto, in pregovor pravi, da kadar človek obupa, to pomeni konec. — Edino upanje še imam na lepo pomlad, ko se bodo na vrtu zopet šopirile moje številne rožice, ki mi bodo edine podaljšale življenje in seveda poleg njih pa tudi prijazni gostje iz Clevelanda, ki bodo gotovo prišli pogledat mojo najnovejšo napravo v našem parku. Sedaj, ko nimam kaj delat, pa imam v delu lepo ograjo, katero bom postavil takoj, ko bo kukavica zakukala. Imam še precej novic, a sem preveč s snegom zaposlen zaenkrat. Pozdravljeni!

Frank Leskovic.

Kaj se je godilo v Ajdovcu pod partizanskim terorizmom

(Konec)

V nedeljo je bil žalosten pogreb 16 padlih bojnikov proti komunizmu. 11. je bilo domačih župljanov, 5 pa Žužemberčanov. Ker so ljudje slišali, da hočejo partizani trupla zavleči v gozd in jih tam zmestati v jamo, so jih že v nedeljo zjutraj pokopali na domačem pokopališču v skupen grob. Ni so jim mogli izkazati zadnje časti, da bi njih trupla očistili in umili, v strahu pred novimi divjaštvij partizanskih zverin. Pokopali so jih brez rakev. Eden ajdovskih fantov je držal še v grobu rožni venec v rokah.

Pri napadu na Ajdovec, kjer so partizani napadali z ogromno močjo, so ujeli tudi 28 fantov. Vlekli so jih na Brezovo reber. Nekateri so bili ranjeni, pa so jih vlekli z drugimi vred. Na Brezovi rebri so jih najprej zasilševali, potem pa se je začelo pretepanje. Nato so jih slekli iz zvezali z žico. Potem so jih vlekli na morišče v bližnji gozd pri Brezovi rebri. Tu so enemu izmed njih ukazali, naj pozdravi po partizansko: "Smrt fašizmu." Fant pa je zaklical "Smrt komunizmu! Zivel Kristus kralj!" Ta fant je bil Franc Cikanek, bviši pomožni tajnik in nečak župana Stefana Vidriha. Tedaj so ga začeli komunisti divje pretepati, da je bil brž ves v krvi. Nato so vsem ukazali, naj zapojejo partizansko himno. Fantje so zapeli z zadnjimi močmi: "Kristus kralj, Kristus zmaguj." Nato so sedem fantov izpustili, druge pa so pobili. Bilo je med temi 11 ajdovskih fantov, drugi so bili iz Žužemberka. Da so bili fantje res strašno mučeni, so pokazale poškodbe, ki so jih našli na telesih pri izkopu v začetku leta 1943. Nekateri so imeli porezane prste, drugi iztaknjene oči, tretji porezana ušesa, nosove, celo spolne organe. Na njih grobovih so kasneje cveteli nageljni, ki so jih zasadile dobre roke. Kdo ve, če niso partizanske zverine šle sedaj znova oskruniti teh grobov?

15. decembra so partizani ustrelili Franceta Gnidovec, posestnika iz Gornjega Ajdovca, očeta 10 otrok. Župnik se je spet umaknil v Žužemberk. Grob je blagoslovil duhovnik begunec Gnidovec Jožef, ki je stanoval v Mačkovecu pri Žužemberku.

Začela so prihajati poročila

o interniranih na Rabu. Tam so začeli ljudje umirati od gladi. Povedal sem že, koliko ljudi je partizanska hudobija in maščevalnost spravila na Rab iz Ajdovske župnije. Od konca avgusta pa do decembra je izginila za temi vsaka sled. Kljub skrbnemu poizvedovanju ljudje niso mogli dognati, kam so zavlekli Italijani te žrtve komunistične brezvestnosti. Tudi pismena poročila, ki so jih pošiljali, so neki ljudje prestregli. Šele, ko so se nekateri vrnili, se je zvedelo, da drugi umirajo na Rabu od lakote. Domači so začeli pošiljati pakete, pa kaj, ko so Italijani toliko pokradli. Iz vasi Veliki Lipovec jih je umrlo za lakoto na Rabu 12. Takoj: Henrik Jarc, Praznik Mihael, Vel. Lipovec 24, Ignacij Jerše, Vel. Lipovec 8, Feliks Erbida, Vel. Lip. 7, Rudolf Flis, V. L. 23, Miha Jarc, V. L. 11, Jože Bobnar, V. L. 21, Jožef Erbida, V. L. 7, Gnidovec Anton, V. L. 25, Mirtič Janez, V. L. 6, Albin Kužnik, V. L. 17, Feliks Rogelj, V. L. 18. Med temi je 8 mladih mož, družinskih očetov in 4 fantje. Vseh mož in fantov pa je umrlo v internaciji 16. Število vseh žrtev, ki jih je zahteval brezbožni komunizem v ajdovski župniji presega že število 100. To je strašna številka, če jo primerjamo z žrtvami zadnje vojne. Takrat je padlo iz Ajdovca 23 mož in fantov. Da Osvobodilna fronta se lahko postavi, da je "osvobodila" ajdovski župnijo najboljših mož. Že v začetku vojske so ljudje, ki niso mogli prenašati komunističnega nasilja z največjim zanimanjem zasledovali poročila iz Amerike in Anglije. Vse je bilo prepričano, da bodo Amerikanci in Angleži zasedli naše kraje in napravili konec komunističnim divjaštvom. Tudi, ko se je kasneje organiziralo domobranstvo je vsak domobranec mislil, da pride čas, ko bo mogel poročati Amerikancem, da je branil domovino pred brezvestnimi komunisti. Žalibog ni bilo znano, da so radi Rusije tudi zapadne velesile tako močno podprle komunistično partizanstvo. Mi smo poslušali vesti, ki so govorile o vojski za demokracijo in smo na to verjeli. Kdo je mogel misliti, da so stvari kot Atlantski čarter bile izdane samo za to, da se ljudi vara.

Toda brez ozira na vse to, moram reči, da za nas ni bilo nobene druge poti kot braniti se. Zato smo bili za vsake straže in za domobranstvo. Ni hče, niti žival, se ne da rada pobijati. Ni hče ne pusti rad, da mu drugi kradejo, uničujejo njegovo družino. S komunizmom v Osvobodilni fronti ni mogel pošten človek. Bilo je nekaj ljudi po mestih, ki so se navduševali za partizanske roparje. Bilo je to lahko zanje, ker so sedeli na varnem v Ljubljani. Če bi morali biti kje v Ajdovcu, bi se morali ali odločiti za poštene ljudi in njih obrambo ali pa iti naravnost z roparji.

Naj še to omenim, da so naši fantje domobranci rešili mnogo angleških in ameriških letalcev. Po vsem dolgemskem pa gre glas, da so partizani izropali in pobili večerko število ameriških pilotov. Kdor je preizkusil nečloveško neumnost partizanov, se ne bo čudil, da so poklali tudi Amerikance.

Lažem londonskega radija nismo verjeli. Naj bi prišel tisti, ki je zabavljajl čez trpeče slovenske ljudi, ko so organizirali samo-obrambo, poskušat, kaj je trpljenje pod partizani, potem bi drugače govoril. Z varnega mesta je lahko drugemu dajati nauke.

Z našim trpečim narodom je bil med to vojsko menda res samo Bog.

Pri domobranci je padlo 12 ajdovskih mož in fantov. Do 6. maja, ko so morali k toliško zavedni Slovenci zapustiti domovino.

(Nadaljevanje na 3. strani)

In ker ni kazalo drugače, da sem se vdal ukazom nadloca, da grem samcat gledat po steh za ujetimi polhi, sem vdal tako, kot se je tisti v Hudejem, o katerem mi je pripovedoval prijatelj Jim, ki prav te dni, pomaga svoji Urški prodajni dolg čas po Texasu, kjer se najden človek niti nacerediti ne more pravdanske pijače. Takole je Jim pripovedoval:

"V Hudejem so imeli pri hiši halpčeta Janeza, katere je gospodar ukazal neke nedelje jutro: 'Blaže, k maši boš šel!'"

"Jaz že ne!" je bil zelo na v in brez ovinkov odgovor Janezov.

"Pa bo šel!" je govoril gospodar še bolj naravnost, ker je vedel, da se dosti pred sv. Stefanom je imel torej še dosti besede s svojega hlapca.

"Pa ne bom šel!" je jezno hlapčon nazaj.

"Jaz pa pravim, da boš šel, je tedaj gospodar zrasel in čel grdo gledati.

Tedaj se je pa hlapček ustal in šel in skesano rekel:

"Če bom šel, pa molil ne bom več."

Podobno sem tudi jaz takoj primaknil ter obljubil, da s šel za polhi, z levo roko sem držal v aržetu figo in svedel obljubil sam pri sebi: bom ampak polhov ne bom pobiral past.

"Si že priden, Japček," me pohvalil mojster Matevž, "ki ko rad ubogaš." Tej pohvali se nasmešnil približno tako, mali narodi, ki jim veliki vezniki dopovedujejo, kako da jim lahko hvaležni, ker so priporili svobodo. O, jeji!

Bil sem toliko pri volji iti po gozdu sredi temne noči, je otrok voljan iti prvič v gozd. Se reče, naša "bebika," kdaj že kar veliko dekle, je klad, da nima absolutno nič na temu, če gre v šolo, samo sreča je bolji, je rekla, ker bo sama ma dolg čas, ker bo mamica dan. Še enkrat pozneje sem tako počutil, namreč takrat, smo šli študentki iz Kranja, nečevat v Hudičev boršt na plato. Saj bi prav gotovo ne šel, da niso tovariši apelirali na moj nenavaden velik pogum, me potisnili v kot, enčes, me menda vendar ni trah! No, smo že ravno pri tem, bom tisto povedal, saj nisem me še nobene iz študentovskih, ki sem jih prebil brez lastne lje v lepem gorenjskem Kranju.

Prvošolčki smo bili, spomni nekega dne prijatelja za Basaj, iz Suhe doma, tje, kaj pravite, če bi šli za košne počitnice prenočevati v Hudičev boršt!" Od vseh št je letela podpora k temu pregu. Coklo sem pa podstavljal, ki sem svaril: "Fantički, kaj znoreli, ali kati, da boste v Hudičev boršt! Kaj ne veste, ga je pritisnil sredi Zapl. Lahko se nam kaj zgodi, ker tam ne bo vse pravda kakor sem bral."

V odgovor sem dobil soglasno krotot in zbadljive besede, začele obdelovati in namigovale se je naravnost in brez ovir o strahopetih, bojazljivih, drugih takih titularnih junakov. Joža Basaj, ki je bil med najbolj močan, je pogledal Karavankah in intoniral: "Ni za drugo rabo, naj varje in babo..."

To je bilo dovolj, da se ni upal več upirati in obljubil fantom, da bom šel z njimi počevat v Hudičev boršt na plato.

Bomo pa še prihodnje govorili o tem, ko so dolgi večer nam nikamor ne mudi.

Novo življenje

POVEST

Spisal JOSIP KOSTANJEVEČ

Selecno se je vse umirilo, a podne jutro je pozdravilo ane pri njih navadnem in nem delu, med tem, ko so i radostno stopali prvi k pouku, ki se je imel vrši njih lepem, novem šolskem opju.

Objavljani so kmalu spoznali, o dobili s svojim prvim ujem resnega in delavnega, ki je vreden njih zaupa- nja in spoštovanja. Ni se za- pil samo s tem, da je vest- ril svoje dolžnosti v šoli, v delokrog se je razširil, v potoku pod klancem, ko zaval učitelj Ivan Tratar- nkega kmeta v Gribljah in i. Poznal je natančno ve razmere, bolj kot kmet vse je videl, vse je vedel. e so se čudili, ko so to i, zakaj njih navada ni da bi bili preveč zaupali ku v gosposki suknji, zla- ar se tače kmetije.

ko se je kmalu seznanil s starim Jekovcem. Pre- la sta marsikatero uro na pred šolo ali pa pred Je- vo hišo takole proti veče- se je nagibal dan in je sonce za hribe ter so se e vlačiti temne sence po h in dolih. Stari Jekovec edel in znal mnogo, zakaj je mnogo že v svojih mla- etih, a tudi sedaj ni počio- ko je starost zarezala ost- edove na njegov obraz. — ovo geslo je bilo: človek ora učiti, dokler živi!

ko so sestanki med tema a možema polagoma rodi- one obče koristne naprave se pozneje pojavile v ah in okolici, da so Grib- po pravici zasloveli daleč i kot judje, ki jim je pri vsak napredek. Samo ne- mož je treba, samo nekaj ekih glav in delavnih rok, e spravi v pravi tir še tako zadeva. Ljudje se vdajo ristopajo k novemu pod- drug za drugim in dan za

Angleške oblasti so aretirale v Palestini nad 2,000 oseb

Jeruzalem. — Angleške obla- sti iščejo med 2,000 aretiranimi csebam, večinoma židi, terori- ste, ki so odgovorni za streljanje in eksplozije bomb zadnji teden, kjer je bilo ubitih najmanj 10 oseb.

V okraju Bezalet v Jeruzale- mu so aretirali vsako osebo, ki je stara pod 60 leti. Angleški vo- jak patrulirajo po ulicah in pol- ni bojni opremi. Angleži so za- segli mnogo skritega orožja in streljiva.

Rabljeni avtomobili so padli ceni za 4%

Washington. — Urad za kon- trolo cen naznanja, da bo mak- simalna cena za rabljene avto- mobile po 1. januarja za 4% nižja. S tem se drži svojega programa, ki ga je urad že prej določil, namreč, da se zniža cene rabljenemu avtu vsakih 6 mese- cev za 4%.

Ta nova cena velja za prodaj- jalce kot za privatne osebe. To pa ne velja za vso deželo enako, ampak se ravna po conah. Vzhod- ni del dežele je v coni A, kjer so cene starim avtom najnižje, cona B je na zapadu, dočim so v coni C države: Arizona, Neva- da, Idaho in Utah, kjer so cene najvišje.

Zgled: Plymouth 1940 sedan bo po novi ceni v coni A \$604, v coni B 673 in v coni C \$732.

AMERIŠKI GEN. SE JE UBIL V AVSTRIJI

Dunaj. — General Donald Brann, pomožni poveljnik okupa- cijskih čet v Avstriji, se je v so- boto ubil na lovu na Tirolskem. Bil je na lovu v gorah, kjer mu je na skalovju spodrsnilo in je pa- del v prepad.

Dobil je za božične praznike dopust, pa se je podal na lov v gorovje Kitzbuehel na Tirol- skem.

NE AMERIŠKIH VOJAKOV SO BILE ZELO ZOČARANE OB PRIHODU V AMERIKO

Anglije je odneslo v četrtke po prevozno letalo 13 ženic in otroke, osebna last ameriških vojakov. Njih moze oziroma se jih čakali na letališču v Čagu, kamor je bilo letalo na- menjeno. Pa je posegla vmes na usoda in preprečila srečno enje.

Letalo je res došlo nad letali- šču v Chicagu, toda se radi goste ni moglo spustiti na tla. e je potem letalo obrnil in tel v Cleveland, kjer je izlo- ves tovor v petek večer na

V Clevelandu so tiskali ponarejene vozne liste za ulično

Od oktobra meseca so v Cleve- landu tiskali in prodajali od 3,- 000 do 4,000 ponarejenih teden- skih voznih listkov za ulično že- leznico. Detektivji so aretirali 9 oseb, ki so bili v zvezi s tem.

Aretrirani so tiskarji in pa sprevodniki, ki so bili v dogovo- ru, da so tiskali in razpečavali vozne liste. Tiskala jih je ne- ka tiskarna na Cedar Ave. in sleparske vozne listke so prodaj- ali in rabili večinoma na progi Cedar Ave. Pet sprevodnikov ulične železnice je bilo s tem v zvezi.

Osumljene sta aretirala detek- tiva Louis Jalovec in John Cleary.

Ponarejene listke je prvi opa- zil nek sprevodnik, ki je stvar naznanil. Na ulično železnico so bili poslani detektivji, ki so pa- zili, kako se vsa stvar vrši. Ko so imeli dovolj dokazov na ro- kah, so začeli z aretacijo.

KAJ SE JE GODILO V AJDOVCU POD PARTIZAN- SKIM TERORIZMOM

(Nadaljevanje z 2 strani)

stij svoje domove, je bilo pri domobrancih še okrog 100 mož in fantov. Kot že veste, so Angleži pri svoji kupčiji s Ti- tom radi Koroške, vrnili po ne- kaj tednih domobrnce, da jih je potem Tito dal na strašne načine poklati. Za domobran- ce iz Ajdovca ne vemo, kaj se je z njimi zgodilo. Soditi mo- rampo, da so delili isto usodo kot drugi. Če so vsi poklani, je iz Ajdovca pobitih v tej voj- ski čez dvesto ljudi.

Župnija Ajdovec je radi Os- vobodilne fronte uničena. Stra- šna bo sodba o vođiteljih in podpornikih divjaštva te fron- te, ko se svet umiri in mirno presodi, kaj so ti brezvestni ljudje povzročili. In kdo ima kako korist od vseh teh žrtve? Samo komunizem.

Naj omenim na kratko še Žužemberk. Tam je požga- na cerkev, župnišče, prosvetni dom, šola, večinoma vse hiše v trgu. Žužemberk je bil več- krat bombardiran tudi od Ti- tovcem. Dekan Gnidovec sta- nuje sedaj na Vrhovem. V Hi- njah so partizani popolnoma uničili cerkev, župnišče, pro- svetni dom, šolo. V januarju 1944 so požgali vasi Hinje, Zvirče, Hrib. Pogorelo je vse. Živež so partizani izropali, lju- di pa poglani v sneg. L. 1942 so ubili kaplana Novaka v Hi- njah, leta 1944 pa njegovega naslednika Kerna Franca. Te- ga so dolgo mučili in končno nekje pri Metliki rešili življe- nja.

Tako svobodo je doživela Dolenjska. Stoletja bo pomni- la, kaj je to "Osvobodilna fronta." (Konec.)

MALI OGLASI

Srečno in zdravo novo leto 1946 želiva vsem odjemalcem prijateljem in znancem Skebe and Ulle Plumbing & Heating Co. 15601 Waterloo Rd. KE 7248

Stalno delo
Porter za splošno čiščenje, do- bi stalno delo in dobro plačo. Zglašni naj se v White Motor Co. 1421 E. 49. St. in vprašajte za Mr. Kennedy. (2)

Drva naprodaj
za furneze in peči; zmerna cena. Pokličite EXpress 4870. (2)

DELO DOBIJO

Delajte v
MODERNEM POSLOPJU
THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje žensko za
hišno znaženje
poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglašite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje
Stalno delo. Dobra plača. Ko-
zar zanima, naj se zglašni na
960 E. 185. St. (x)

MALI OGLASI

Furnezil

Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termostat kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd.
ENdicott 0487 (x)

Pivo v zabojih
Standard — Carlings
Carlings Ale
Dortmunder
TINO CAFE
6030 St. Clair Ave.
(Fri., Sat. - x)

Vas muči glavobol?

Nabavite si najboljše tablete
proti glavobolu v naši lekarni.

CENA 50 CENTOV

Mandel Drug
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolndno do 10. večer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 4212

Luč za zdravljenje revmatizma

gre na vsak regularni sakt.
\$1.65
MANDEL DRUG
15702 WATERLOO RD.

Silvesterjev večer

priredi

Slovenski narodni dom in Klub društev SND
na St. Clair Ave.

v ponedeljek, 31. decembra 1945

V avditoriju se vrši ples, h kateremu je vstopnina po 75c in v spodnji dvorani bo servirana prav okusna večerja po \$1.50 za sebo, zraven se bo vršila prav domača prijateljska zabava.

Cenjeno občinstvo zlasti pa delničarji SND, so prav prijazno vabljeni, da se udeležijo, da se skupno poslovimo od starega leta in da si voščimo medseboj- no srečno novo leto 1946.

Vljudno vabi

ODBOR.

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI
NAŠE NEPOZABNE SO-
PROGE IN MATERE

ANGELE ARH

ki je za vedno zatisnila svoje
blage oči dne 31. dec. 1942

Tri leta Te že krije črna zemlja,
truplo tam v grobu zdaj trohni,
nam pa težko je pri sru,
po licu se solza nam drči.

Sladko počivaj tam v grobu,
tam v tihem kraju miru,
duša pa večno naj plačilo,
uživa pri ljubem Bogu.

Zalujoci ostali:

ANTON ARH, soproj;
ANGELA, DOROTHY in
BETTY, hčere,
Cleveland, O., 31. dec. 1945.

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠIH
PREJULJENIH IN NIKOLI PO-
ZALJENIH SINA, BRATA IN
SINAHE

Louis in Helen Bavec

ki sta tako nagloma in zavedno
preminula 31. decembra 1942.

Tri leta vaju črna zemlja krije,
trupla tam v grobu trohne,
nam pa je težko pri sru,
sladko počivajte tam v grobu,
v tihem tam kraju miru,
duše pa večno plačilo naj
uživajo pri ljubem Bogu.

Zalujoci:

STARŠI IN SESTRA
Cleveland, O. 31. decembra 1945.

Pomagaite Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.

Denar v stari kraj!

Po dolgem času so se zveze s našim starim krajem zopet obnovile in se sedaj že lahko pošlje denar v Jugo- slavijo, Trst, Gorico in Italijo.

Božič ni več daleč, potreba in pomanjkanje pa je danes v starem kraju večje kot kdaj poprej. Zelo dobro in koristno delo boste storili, ako pomagate sedaj in ta- koj, ko so vaše pomoči najbolj potrebni.

Denarna naročila se sprejemajo v dolarjih, izplača- jo pa se v Jugoslaviji v dinarjih, v Trstu, Gorici in v Ita- liji v lirah. Naročila se lahko pošljejo po navadni ali zračni pošti ali po kabelnu. Potom kabelna je sedaj, ko je pomoč zelo nujna in navadna pošta še precej počasna, najbolj priporočljivo pošiljati. Vsaka pošiljatev je jam- čena. Poslati se more denar le osebam, za katere verte, da so živi in katerih naslovi so vam znani.

Ker ima Kollander mnogoletne izkušnje pri pošilja- nju denarja kakor tudi v vseh drugih zadevah, ki se ti- čejo starega kraja, boste pač pravilno storili, ako se vedno obrnete na:

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Narodnem Domu, 6419 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio

Kollander tudi sprejema naročila za pakete v staro domovino, vam preskrbi zaboj za take pošiljatev ter po- maga pri oddaji zavrtkov na tukajšnji pošti.

Kakor hitro se bo odprlo potovanje v staro domovi- no, bo Kollander med prvimi, ki bo prodajal parobrodne listke, tudi bo potoval v staro domovino, kadar bodo raz- mere dopustile ter tamkaj obiskal mnogo vaših sorodni- kov, kot je to delal pred vojno.

Postrežba pri Kollanderju je vedno točna in zanes- ljiva.

Obrnite se torej nanj v vseh zadevah tikajočih se starega kraja.

Vabilo na delniško sejo

DIREKTORIJSLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE

sklicuje

LETNO DELNIŠKO SEJO

v nedeljo 27. januarja 1946

V SLOVENSKEM DELAVSKEM DOMU
NA WATERLOO RD.

Začetek seje točno ob 1. uri popoldne

Navzoči naj bodo vsi delničarji in zastopniki društev

DIREKTORIJSLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE.

PRI...

LAKE ERIE CAFE

5205 ST. CLAIR AVE.

... bodo nocoj praznovali PRIHOD NOVEGA LETA
S PLESOM in finim orkestrom; najboljša pijača na
razpolago.

Vas prijazno vabita

MR. IN MRS. VICTOR LEBEN

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze
na plin in premog.
Popravimo vse vrste furneze.
Instaliramo pihalnike
in termostate
Za točno postrežbo
pokličite
KE 5200
550 E. 200. St.
(Fri., Sat. x)

Novo vodstvo!

Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, in druge električne pred-
mete. Mi kupimo in prodaja-
mo pralne stroje. Pridemo jih
iskat ter jih pripeljemo na dom.

St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

(M-T-x)

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

DRUGO POGLAVJE

Pašnja

Orna zemlja

"Ko pridete v deželo, katero vam jaz dam in boste želi setev, z oljem; tudi pitni dar vina, ponesite snopje klasja, prvo svoje žetve k duhovniku: ta povzdigne snop pred Gospodom in ga posveti. In isti dan zakolje se enoletno brezmadež-

no jagnje v žgalno daritev Gospodu. In pitna daritev se bo darovala z njim, dve desetini pšenične moke, poskropljene Večna zapoved je v rodovih in vseh vaših bivališčih."

(III. Mojz. 23)

Jesen je padla v deželo Brjanov. Počasi je ginilo v gošči življenje, počasi tonila v nizavje dremota. Dolina Milava se je omračila in vsa omočvirila. Veliko Šuminjo je razganjalo rezevje, zalili jo pritoki in porečja. Z Železnih jezov v Zatonu je skakljaj Šumsum v Šuminko, vanjo se izlival prek Razrvanih skokov Beli zubor, od nasprotni strani je poganjala Bistra — in Šuminka se je razganjala pri Ustju v Šuminjo. V to je grmel izpod Brjanskih vrhovov Bespi tok, in Šuminja se je razlila preko bregov in se gnala širna in silna proti zalivu. Na vodi so se gugali veliki splavi, obloženi s tovari. Mrzla reka se je razlila po Vidovem polju, Močinja poplavlila Cvitno nizi- no. In Vidova vojska se je utaborila na Stražniku, in seljani nizavja se umaknili v brda, in divji voli gazili na suhe planjave.

Na Pogorju pa je bila svetla jesen. Skozi šumot drevja je plesalo listje v živahnih vetro-

vih prek goljav. Vetrovni zagon je zadobival moč, kajti gošče pogorja so bile že dokaj iztrebljene, bolj in bolj so se odmikale gor k Velikemu Tisovniku. In jesenski vetrovi so svirali prek vsega Pogorja; od Oporišča na skrajni osončni strani do Tisovnika, od prisojnih Črnih gabrev do Gluhovnika.

Doraščal je dvajseti rod Pogorjanov pa zrl jako zviška na Podolje pa prek po deželi Brjanov. Jeseni, ko so se bili gozdi ogolili, je videl pogorski rod jasno v dol, prav do Mvitne nižine, a prek Miave celo na Vrhunje.

Na Viševiku je pasel Jerom Budinov, pravnuk Brana. Pasel je črede dveh zadrug Budinovi- vih, dedne in spodnje; čredo srednje zadruge je pasel Želided. Velik je stopal Jerom po pobočju od črede govedi do tro- pa drobnice. Prek rame mu je mahedral raztrgan volnen jopič in visel debel volovski rog, izza pasu je silila sirova volnena srajca, dolge hlače je imel pre- pasane s konopno vrvjo, na no- gah vezanke iz surove goveje kože. Po obrazu je bil porasel kakor gorila. Počasi je stopi- cal, opiral se na težko kopačo. Zdaj zdaj si je potisnil ovčjo kučmo na čelo, pa zasekal s kopačo pod brin. Zdaj je izruval trnjevi grmič izpod smrekov te- lic, potem mahnil po brinu sredi drobnice. Kadar se je ozrl o- krog, je zaklical poganičju Ta- deju, naj zavrača živinče iz ho- ste. Bil je to Segojev sin, jak dečak, ko junec, ud spodnje za- druge. Jerom Budinov je ho- tel imeti pašnik snažen, res gol, da bi se zamogla razbobotiti sa- ma sladka paša. Toda moral je dokaj naglo migati, da ga je sproti otrebil. Bilo je zasidra- no še močno koreninje, ki ga ni-

sta mogla zatreti ne ogenj ne kopača, ne znoj rajnih dedov. Proti vrhu se je oziral pastir Jerom. Tam je bila še močna hosta, ki se je zajedala nazaj v gmajno. Ni bilo moč zatreti te klene rasti. Kar je danes za- dušil, bo jutri znova odgnalo. — Jerom je mahal kakor besen. Pred zimo bi rad očedil pašnik, da bo spomladi obilnejša paša. Kajti črede Budinovi zadrug so se razmnožile; osem buš, dva jarma bikov bušmanov, šest te- lic, šest junčet; dalje drobnica: trideset ovac, pet ovnov, šest koz in dva kozla.

Svetega Vida. Nekdanji Sve- tovit je bil čumovit in bujen. Danes je osnažen skoraj do tal. Po njegovem pobočju se pasejo črede, na vrhu ždi lesena cer- kvica. Tihoten je Sveti Vid in tihotna je njegova okolca. Tu je zamukalo živinče, tam mek- nila drobnica ali se napihnili rog pastirja. Tudi Besja kota- nja je očiščena po obronkih, do- lina sama je še divja. Po osoj- nih legah so hoste, s prisojnih so izginile, kakor bi jih bilo sa- mo sonce popilo. Ob kotanji se dviga Tabor. Močni venci mu opletajo pobočje: okopi, oblože- ni s kamenjem in velikimi ska- mi. Za okopi pa se vidi močno gradišče, oprto na silne brune. Budigoja ni več. V težkih bo- jih je izumrl njegov rod. Zdaj župani pogorskim bratstvom Gornjanin, ki se je pa preselil na Zoranje. Zdaj zdaj se pre- makne na gradišču velika sen- ca: to je straža, ki budno zre v Podolje. Izza Tabora se pa

vije žuljeva pot, izvožena, raz- teptana; natanko se vidijo nje- ne vijuge, kako se vlečejo v ni- žavje, in njene bele skale, ki jih je spral dež, a sonce pobelilo. — Skozinsko ob poti je okleščena hosta, kajti Pogorci so budno pazili, da je bila iz dalje videti sled žuljeve poti. Nihče ni mo- gel na pogorje, da bi ga že izda- lega ne opazila pogorska obra- na. Danes je mirno. Jarem bušmanov miga v klanec, vozič se maje in se meče cvileč od ska- le na skalo. V bližini Tabora pa pot utone v gošči in se vleče navzgor proti Tisovemu vrhu samo še stara kozja steza. Tja ni mogel prodreti pogled, kajti jutranja stran je še vsa kakor je bila, samo Svitava kipi iz gošče, vse drugo tone v neiz- mernem Tisovniku. Pod Ska- brč hribom se svetlika voda v širni kotanji: čez in čez zalita dolina. To je Skabrsko jezero. Vse okrog pa dim iz host, dim od Sestrinjskih kop in od dalj-

nega Guhovnika, vsedliji di- hoste gorijo, žre jih večni ogenj a ne more zadušiti to divje ra- je.

Poganič Tadej je prigr- val čebulo pa čakal, kdaj bo pregovori ujec Jerom. Ta mirno gledal na vrhove hribo- zdaj na selišča, zdaj na grad- če, zdaj prešteval čredo, po- se ozrl k Svetemu Vidu. Ta čudovanjem in strahom je čudoval tiste silne kopice.

(Dalje prihodnjic)

— Zedinjene države so po- vojno letno izvozile za pol- lijona dolarjev rdečila za ni- nice in za isto vsoto ščetk- zobe.

CLEVELAND ORCHESTRA
GEORGE SZELL, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Cet. 3. jan. 8:30
Sob. 5. jan. 8:30
Concerto za orkester Bartok in
simfonija 1. Brahms.
Vstopnice: Severance Hall, CE

NEW YEAR'S DANCE

given by

Marie Prislend Cadets
S. W. U. 50

JANUARY 1, 1946

SLOVENIAN NATIONAL
HOME
6417 St. Clair Ave.JOHNNY. PECON'S
ORCHESTRA

8:00 P. M.—till ???

Nocoj pričakajte prihod novega leta
v veseli družbi pri

MERRYMAKER'S CAFE

4814 Superior Ave.

Dobra godba; ples, ropotače; vse vrste
pijače ter kar spada k praznovanju
novega leta.

Se toplo priporočata

FRANK in MARIAN SODNIKAR, lastnika.

IBM NAZNANJA

da 1946 Electromatic pisalni
stroj proizvaja pisma lične
oblike z najmanjšim fizičnim
trudom pisca.

Sedaj se nahaja v izložbi v
IBM. uradih, v vseh večjih
mestih dežele. Na zahtevo
Vam bomo radevolje poslali
tozadevna navodila.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Modeli v izložbi IBM urada, 2045 Euclid Avenue, Cleveland 15, O.

ELECTROMATIC TYPEWRITER

